

Les perífrasis verbals

Cada idioma emprava unes estructures i **fórmules pròpies per tal d'expressar** missatges habituals, com ara transmetre **obligació, probabilitat o imminència**. Així els parlants apliquen matisos a la comunicació.

Molt sovint **ho fem mitjançant perífrasis verbals**, és a dir, la unió de dos verbs que formen un únic nucli verbal i en el qual un actua com a auxiliar. Les **combinacions** són creacions **específiques de cada idioma**, i no resulta lícit ni funcional fer traduccions directes d'un sistema a un altre.

Ara en veurem les principals **maneres d'expressar-nos correctament**, i també **els errors més comuns que cal evitar...**

Expressions d'obligació (1)

- Per a **expressar l'obligació en formes personals** la fórmula principal és la perífrasi **HAYER + DE + Infinitiu**, com ara: *haurem d'acudir urgentment, has d'ingressar la quota, han de tornar a sopar...*
- Mentre que per a **expressar l'obligació impersonal**, genèrica, comptem amb el verb **CALDRE + Infinitiu**. Observem-ne el matís: *cal acudir urgentment, cal ingressar la quota, cal tornar a sopar...*
- També podem emprar **HAYER-SE + DE + Infinitiu** (obligació **impersonal**), i **CALDRE QUE + verb en subjuntiu** (obligació **personal**). Així podem modular l'expressió: *s'ha de tornar a sopar, cal que tornen a sopar...*

Expressions d'obligació (2)

- També podem expressar l'obligació amb l'ús de l'imperatiu i l'impersonal, o les locucions «és necessari», «fer falta» i «és menester»: *porteu el paquet, es tria un cas, és necessari dur-ho, és menester sembrar...*
- Així mateix, cal descartar expressions impròpies que tradueixen fórmules d'altres idiomes. **Sempre resulten inadmissibles** les estructures:
- *TINDRE + QUE + Infinitiu; HAVER-HI + QUE + Infinitiu (hi ha que...); És precís / precisar* (pot funcionar en el sentit de «ser exactes», mai d'obligació); *l'ús del futur* (com a obligació)...

Expressió de probabilitat

- Per tal d'expressar el significat d'un **verb com una cosa probable** fem principalment **DEURE + Infinitiu**: *Eixe soroll deu ser del frigorífic...*
- També podem acompanyar l'acció amb **adverbis** de dubte que **atenuen l'enunciat**, com ara ***probablement, segurament, possiblement, tal vegada, tal volta, potser*** (+ verb en indicatiu), ***pot ser que*** (+ verb en subjuntiu).
- **DEURE + Infinitiu** pot expressar **obligació, especialment moral**.
- Cal **evitar incorreccions** comunes en expressar probabilitat. **No és lícit**: 1- usar el *futur* o el *condicional*; 2- emprar *igual* + verb.
- No podem usar **mai** la preposició «*de*» entre «*deure*» i l'infinitiu.

Expressió d'imminència

- Expressem el futur immediat amb el **verb en futur acompanyat d'expressions que ajusten el moment**, com ara: **estar a punt de + infinitiu, estar per + inf., ara, ara mateix, de seguida, a continuació, adés...** En ocasions també usem el **present** amb eixes expressions: *eixirem (eixim) ara mateix, de seguida ho faré (faig), estan per arribar...*
- **Remarca: alerta amb l'abús** de la perífrasi «anar + a + infinitiu» **induit pel seu ús en castellà**, que causa confusió amb el passat perifràstic.
- Sí és **correcta quan expressa trasllat**: *vaig a comprar al carrer*. **També podem emprar-la en un context de passat**: *anàveu a iniciar el curs*.

Altres perífrasis (*llista no exhaustiva*)

- De **precedència o causalitat**: «**en + infinitiu**», expressa quasi simultaneïtat o precedència immediata, a vegades amb matís de causalitat, **podem substituir-la** per «**quan**» (precedència), i per «**perquè**», «**ja que**», «**puix que**», «**com que**» (causalitat): *en ploure ajornaren l'excursió, en arribar nosaltres ells callaren, en tornar t'ho contaré...*
- Amb valor **ingressiu**: «**rompre + a + infinitiu**», i també «**arrancar /començar/posar-se + a + infinitiu**»: *romp a riure, arranquem a córrer...*
- **Reiteratiu**: «**tornar + a + infinitiu**»: *tornava a provar...*
- **Ponderatiu**: «**arribar + a + infinitiu**»: *si arriba a ser-ne, de llandós...*
- **Temporal**: «**acabar + de + infinitiu**»: *acaba de denunciar...*

Exercici pràctic d'exemples (1)

Ús	Exemple
<i>Probabilitat</i>	Potser vindran la setmana vinent
<i>Obligació personal</i>	Hauràs d'estudiar molt enguany
<i>Imminència</i>	Te la duré de seguida
<i>Ponderació</i>	Arribarà a guanyar el premi
<i>Obligació impersonal</i>	Cal sembrar si es pretén collir
<i>Causalitat</i>	En connectar el mòbil te'n faré el <i>bizum</i>
<i>Ingressiu</i>	S'ha fet mal i s'ha posat a plorar

Exercici pràctic d'exemples (2)

Ús	Exemple
<i>Obligació impersonal</i>	Cal millorar l'alimentació
<i>Obligació personal</i>	Has de tornar-me el llibre de text
<i>Obligació moral</i>	Pot i deu fer-se respectar
<i>Probabilitat</i>	Demà deu ser el dia
<i>Obligació impersonal</i>	S'han de comprar roba nova
<i>Obligació personal</i>	Caldrà que ho faces de nou
<i>Imminència</i>	Estem a punt de berenar

Recursos complementaris:

*imatges de
Vecteezy.com

**també hem
consultat *El llibre de
la llengua catalana*
(Castellnou, 2004)

Enllaços accessibles a la xarxa:	
Gramàtica Normativa Valenciana – AVL (pàg. 298-301): https://www.upv.es/entidades/SPNL/info/U0734521.pdf	UB: perífrasis d'obligació https://www.ub.edu/livre-estil/criteri.php?id=1024
Gramàtic – SALT Gva: perífrasis d'infinitiu https://salt.gva.es/auto/ajuda-salt/puntuacio/perfrasis_dinfinitiu.html	Llengua a l'abast: perífrasis verbals d'infinitiu https://youtu.be/5mhnyRZyTn8?si=yZlafnxzOs_cCEQD
CPNL: les perífrasis verbals https://www.cpnl.cat/gramatica/52/25-les-perifrasis-verbals	UPV: vídeos de perífrasis verbals (4/55, 5/55, 6/55, 7/55) https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=per%C3%ADfrasis+verbals+upv
FPA Sagunt – curs de valencià: les perífrasis verbals https://sites.google.com/site/cursdevalenciamitja/continguts/les-per%C3%ADfrasis-verbals-dobligaci%C3%B3-probabilitat-i-immin%C3%A8ncia?pli=1	Valenlínia: exercicis de perífrasis verbals http://valenlinia.com/verbs-perifrasis-verbals/